

વાણિજ્ય વ્યવસ્થા
Business Studies
(319)
શિક્ષક દ્વારા અંકિત મૂલ્યાંકન કસોટી
Tutor Marked Assignment

કુલ ગુણ :20
Max Marks: 20

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નો ના ઉત્તર આપવા જરૂરી છે દરેક પ્રશ્નો ના ગુણ તેની સામે આપેલા છે.
(2) ઉત્તરવહી ના પ્રથમ પાનાં ઉપર તમારું નામ. અનુક્રમ નંબર ,અધ્યયન કેન્દ્ર નું નામ અને વિષય સારા અક્ષરો માં લખો .

પ્રશ્ન 1. નિમ્નલિખિત પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દો માં આપો. (૨)

(a) સુરેશ એક સામાન્ય માણસ છે જે વિચારે છે કે વેપાર અને વાણિજ્ય બંને એક જ છે. શું તમને લાગે છે કે સુરેશ સાચો છે કે જો ના તો શા માટે ? સમજાવો.(જુઓ પાઠ-1)

(b) કોઈ વ્યવસાય વેપારીને વૃદ્ધિ અને વિકાસની અપાર શક્યતાઓ પ્રદાન કરે છે પરંતુ તેમાં જોખમો પણ વધુ છે વ્યવસાયીક જોખમોનાં બે કારણો સમજાવો. (જુઓ પાઠ-1)

પ્રશ્ન 2. નિમ્ન લિખિત પ્રશ્નોમાંથી કોઈ એક પ્રશ્નનોઉત્તરઆશરે 40-60 શબ્દો માં આપો. (૨)

(a) PPP એટલે શું? તેના ફાયદા જણાવો. (જુઓ પાઠ-6)

(b) બહુરાષ્ટ્રીય કંપની એટલે શું? શું તમે માનો છો કે બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ કોઈ પણ દેશ માટે મહત્વપૂર્ણ છે? ભારતમાં કાર્યરત કોઈ પણ પાંચ બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓના ઉદાહરણ આપો. (જુઓ પાઠ-6)

પ્રશ્ન 3. નિમ્નલિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 40-60 શબ્દોમાં આપો. (2)

(a) "ઈ-કોમર્સ કોમ્પ્યુટર અને દુર્સંચાર નેટવર્ક નો ઉપયોગ કરીને ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણોની મદદથી વ્યવસાયના સંચાલનની પ્રક્રિયા દર્શાવે છે". આ વિધાન ના આધારે વિવિધ પ્રકારના ઈ-કોમર્સ(B₂B, B₂C અને C₂C) સમજાવો. (જુઓ પાઠ-4)

(b) માહિતીસંચાર એટલે શું? બોલ્યા વગર માહિતી સંચાર શક્ય છે? કેવી રીતે ? માહિતી સંચારના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. (જુઓ પાઠ-2)

પ્રશ્ન 4. નિમ્ન લિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 100-150શબ્દો માં આપો. (4)

(a) 'ઘંઘાકીય પર્યાવરણ' શબ્દ બાહ્ય પરિબળો, કારણો અને સંસ્થાઓ દર્શાવે છે જે વ્યવસાયીક નિયંત્રણથી અલગ છે તેમજ તે વ્યવસાયીક કામકાજ ને અસર કરે છે '. આપેલ વિધાન ને ધ્યાન માં રાખીને ઘંઘાકીય નિર્ણય ને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો. (જુઓ પાઠ-3)

(b) "કોઈ પણ ધંધામાં નફો મેળવવો ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે પરંતુ નફો કમાવવામાં નૈતિકતા પણ હોવી એટલી જ મહત્વપૂર્ણ છે. દરેક ધંધાકીય સંગઠન એ સામાજિક પ્રણાલી નો જ ભાગ છે અને તેથી જ તે નૈતિકતા માં થી બચી શકે નહિ". આ વિધાનના સંદર્ભમાં વિવિધ જૂથો પ્રત્યેની ધંધાની જવાબદારી ઓ જણાવો. (જુઓ પાઠ-૩)

પ્રશ્ન 5. નિમ્ન લિખિત પ્રશ્નો માંથી કોઈ એક પ્રશ્ન નો ઉત્તર આશરે 100-150 શબ્દોમાં આપો. (4)

(a) તમે તમારા મિત્ર સાથે મળીને એક નવો ધંધો શરૂ કરવાનું વિચારે છે. તો તેના માટે તેણે ધંધાનું કયું સ્વરૂપ પસંદ કરવું જોઈએ? તમે વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢીમાંથી જ પસંદગી કરી શકશો. તમે તમારા ધંધા માટે આ બંને માંથી કોની પસંદગી કરશો? શા માટે? (જુઓ પ્રકરણ-5)

(b) નીચે દર્શાવેલા જાહેર સાહસના એકમો સમજાવો. (જુઓ પ્રકરણ-7)

- 1) સરકારી ખાતું
- 2) જાહેર નિગમ
- 3) સરકારી કંપની

પ્રશ્ન 6 નીચે જણાવેલા બે પ્રોજેક્ટમાંથી કોઈ એક પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરો. (6)

(a) તમારી મિત્ર તેનો અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યા બાદ એક રિસેપ્શનિષ્ટ ની નોકરી શોધી રહી છે, પરંતુ તેને નોકરીની ખાલી જગ્યા વિષેની કોઈ જ માહિતી ઉપલબ્ધ નથી. તેને તમારી મદદની જરૂર છે. શું તમે તેને નોકરીની ખાલી જગ્યા માટેના મુખ્ય સ્ત્રોતો વિશે સમજ આપી શકશો? સ્ત્રોતો વિષેની સમજ આપ્યા પછી રિસેપ્શનિષ્ટ ની નોકરી માટે તેનો બાયોડેટા તૈયાર કરવામાં મદદ કરો. (જુઓ પાઠ-9)

(b) સૌરભ એક વ્યવસાયિક કામકાજ કરે છે. તે પોતાનો વ્યવસાય શરૂ કરવા માંગે છે. તે નિમ્ન સ્તરે શરૂઆત કરવા માંગે છે. પરંતુ તેની પાસે વ્યવસાય શરૂ કરવા માટે પૂર્તા પ્રમાણ માં ભંડોળ ઉપલબ્ધ નથી. તે તમને મળી અને માહિતી મેળવવા ઇચ્છે છે કે ભંડોળ ની વ્યવસ્થા કેવી રીતે કરવી ? ભારતમાં નાના વ્યવસાય કે ઉદ્યોગોને મદદ કરવાવાળી એજન્સીઓની એક યાદી તૈયાર કરો અને સૌરભને તેનો વ્યવસાય શરૂ કરવામાં મદદ કરો. (જુઓ પાઠ-8)